

Jaarstukken 2025

Deel A Bestuurlijke hoofdlijn

Inhoud

Voorwoord	2
Van Programmabegroting naar realisatie	3
Programma 1 – Inwoner en Bestuur	4
Programma 2 – Vitaliteit	5
Programma 3 – Bedrijvigheid	6
Programma 4 – Leefbaarheid	7
Programma 5 – Duurzaamheid	9
Programma 6 – Financiën	10
Financiële hoofdlijnen	11
Samenvatting	11
Lasten:	12
Baten	13
Rekeningresultaat	14

Voorwoord

Met de Jaarrekening 2025 biedt het college u de laatste jaarrekening van deze raadsperiode aan. In dit document legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële resultaten van het afgelopen jaar.

Deel A bevat een samenhangende terugblik op beleid, uitvoering en financiën en ondersteunt uw raad in haar kaderstellende en controlerende rol. Hiermee wordt tevens de vernieuwing van de planning & control-cyclus afgerond, zoals afgesproken in het coalitieakkoord.

In 2025 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van Alkmaar als groeiende gemeente richting circa 140.000 inwoners. Er is ingezet op woningbouw, werkgelegenheid, duurzaamheid en voorzieningen. Na jaren van voorbereiding komen woningbouwprojecten zichtbaar in uitvoering.

Tegelijkertijd blijven de maatschappelijke opgaven groot, onder meer op het gebied van jeugdzorg, WMO, bereikbaarheid, veiligheid en onderwijshuisvesting. Daarbij nemen de complexiteit van vraagstukken, de druk op uitvoeringscapaciteit en de onzekerheid over rijksmiddelen toe.

Ook is gewerkt aan een toekomstbestendig financieel beleid. De raad heeft een groeikader vastgesteld voor de inzet van extra inkomsten als gevolg van de groei van de gemeente. Vanaf 2027 worden deze middelen structureel ingezet voor exploitatie, investeringen en versterking van de reserves, ter ondersteuning van een duurzaam financieel kader.

Met het oog op een solide solvabiliteit is het noodzakelijk de komende jaren nadrukkelijk geld te reserveren om onze financiële positie te versterken en in de pas te blijven met de groei van onze gemeente. Om die reden is bij de 2de Bestuursrapportage € 6,5 miljoen al aan de algemene reserve toegevoegd. De resterende € 4,4 miljoen ligt ter bestemming voor bij deze jaarrekening.

Het was financieel niet altijd even eenvoudig met een ravijnjaar en stijgende zorgkosten. Maar het college is er erg trots op dat de laatste jaarrekening van deze periode een positief resultaat heeft en dat zonder het verhogen van de lokale lasten, anders dan met inflatie.

Tot slot. In de programmarekening 2025 zit ook de rechtmatigheidsverantwoording van het college van B&W. In het kader van het gesprek over het verslag van de bevindingen over de jaarrekening 2025 heeft de accountant hierop gereflecteerd. De afspraak is een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten te hanteren. Er is ruimte tot 2% van de totale lasten. Verder vindt de accountant dat de gemeenteraad heel streng is door ook alle begrotingsonderschrijdingen op de baten ook direct als een begrotingsonrechtmatigheid te bestempelen. Ons advies is om hierover het gesprek binnen de gemeenteraad en voor deze de auditcommissie aan te gaan en met deze uitkomst zo mogelijk de financiële verordening 212 aan te passen.

Het college van Burgemeester en Wethouders

Van Programmabegroting naar realisatie

De Programmabegroting 2025 was het vertrekpunt voor de uitvoering in het afgelopen jaar. We kozen daarbij bewust voor een samenhangende aanpak van woningbouw, bereikbaarheid, voorzieningen en duurzaamheid. Tegelijkertijd hielden we vast aan financiële discipline en relatief lage woonlasten voor inwoners. Deze koers is in 2025 in hoofdlijnen gerealiseerd.

Voortgang en uitvoering

De realisatie in 2025 laat zien dat er voortgang is geboekt. Gebiedsontwikkelingen zijn doorgezet, beleidskaders verder uitgewerkt en de regionale positie van Alkmaar is versterkt. Daarmee is concreet invulling gegeven aan de rol van Alkmaar als ontwikkelgemeente en centrumgemeente binnen Noord-Holland Noord.

Complexiteit en keuzes

Tegelijkertijd is in 2025 duidelijk geworden dat de groei van de gemeente gepaard gaat met toenemende complexiteit. Ontwikkelingen raken meerdere programma's tegelijk en vragen om samenhangende afwegingen. Investeringsvragen in woningbouw vragen om aanvullende investeringen in mobiliteit, voorzieningen en openbare ruimte. In het sociaal domein neemt de vraag naar ondersteuning toe, terwijl de beleidsvrijheid beperkt blijft.

Deze ontwikkelingen hebben niet geleid tot een koerswijziging, maar wel tot bewuste keuzes in fasering en prioritering.

Financiële realisatie

Financieel is vastgehouden aan de uitgangspunten uit de programmabegroting. De jaarrekening 2025 is sluitend gerealiseerd met een licht positief resultaat. Incidentele meevallers zijn niet ingezet om structurele opgaven te dempen. Daarmee blijft de doorkijk naar de jaren na 2025 realistisch en is het gesprek over houdbaarheid en prioritering goed voorbereid.

We benadrukken hier nogmaals dat met het oog op een solide solvabiliteit het noodzakelijk is de komende jaren nadrukkelijk geld te reserveren om onze financiële positie te versterken en in de pas te blijven met de groei van onze gemeente. Om die reden is bij de 2de Bestuursrapportage € 6,5 miljoen al aan de algemene reserve toegevoegd. De resterende € 4,4 miljoen ligt ter bestemming voor bij deze jaarrekening.

Conclusie

De uitvoering van de Programmabegroting 2025 bevestigt dat Alkmaar in staat is haar ambities waar te maken. Maar ook dat deze ambities steeds meer vragen van de organisatie, de financiële ruimte en de bestuurlijke aandacht. Niet alle doelen zijn in hetzelfde tempo gerealiseerd. Er is wel op vrijwel alle dossiers voortgang geboekt waarbij keuzes zijn gemaakt over volgorde en tempo.

In de volgende onderdelen nemen wij u per programma mee in de belangrijkste resultaten van 2025.

Programma 1 – Inwoner en Bestuur

Focus en doelstellingen

Binnen dit programma is in 2025 ingezet op het vergroten van de zeggenschap van inwoners, het verbeteren van de dienstverlening en het versterken van de regionale positie van Alkmaar.

Zeggenschap en participatie

In 2025 is de participatieverordening vastgesteld en het Initiatievenloket gestart. Daarmee betrekken we inwoners eerder en actiever bij ontwikkelingen in hun leefomgeving. In de praktijk stond 2025 vooral in het teken van opstarten en leren. Het aantal initiatieven nam toe en nieuwe werkwijzen zijn beproefd, maar niet alle initiatieven konden met dezelfde intensiteit worden begeleid. De ingezette beweging is zichtbaar, maar nog niet volledig uitgekristalliseerd.

Dienstverlening en toegankelijkheid

De dienstverlening is in 2025 verder verbeterd. Er is extra aandacht besteed aan toegankelijkheid, onder meer voor minder digitaal vaardige inwoners. Ondersteuning in de publiekshal en de doorontwikkeling van digitale dienstverlening hebben bijgedragen aan een bredere toegankelijkheid en bereikbaarheid. Tegelijkertijd blijft de combinatie van digitale en persoonlijke dienstverlening vragen om duidelijke keuzes in capaciteit en prioriteiten.

Ombudsman en rechtsbescherming

Met de start van de gemeentelijke ombudsman is een expliciete coalitieafspraken gerealiseerd. Inwoners en ondernemers beschikken hiermee over een laagdrempelige en onafhankelijke voorziening voor klachten over gemeentelijk handelen. De werking is in 2025 opgebouwd; de structurele betekenis zal zich de komende jaren verder ontwikkelen.

Regionale positie

Alkmaar heeft haar rol als centrumgemeente en regionale partner verder versterkt. De samenwerking binnen Noord-Holland Noord en met de Metropoolregio Amsterdam is geïntensiveerd, onder andere via de Regio Deal en een gerichte lobby richting Rijk en provincie. Deze inzet draagt bij aan de positionering van Alkmaar als ontwikkelgemeente, maar vraagt blijvend bestuurlijke en ambtelijke inzet.

Korte greep uit prestaties 2025

- Inwoners die zelf een plan willen uitvoeren maar hulp van de gemeente nodig hebben bij het opstarten, kunnen sinds 2025 terecht bij het Initiatievenloket. Het Initiatievenloket helpt hen hiermee of zorgt dat de juiste collega de initiatiefnemer verder kan helpen.
- Met ingang van 2025 is een onafhankelijke Gemeentelijke ombudsman aangesteld.
- Het Wij(k) aan zet! project loopt doortot en met 2026. Tot nu toe zijn 18 verbeterpunten uitgevoerd.
- Er is onderzoek gedaan naar de versterking van de regionale samenwerking in Noord-Holland Noord (NHN). Alle partijen hebben ingestemd met verdere uitwerking van de Governance op basis van het eindrapport 'Krachtig Noord-Holland Noord'.
- In 2025 zijn het plan van aanpak public affairs en de public affairs agenda vastgesteld door de raad. Ook is de adviseur public affairs van Noord-Holland Noord van start gegaan waar nauw mee wordt samengewerkt.

Programma 2 – Vitaliteit

Algemeen beeld

Het programma Vitaliteit laat over 2025 een breed en overwegend positief beeld zien. Samen met maatschappelijke partners zijn op vrijwel alle onderdelen stappen gezet. Die stappen dragen bij aan een vitale samenleving. Inwoners kunnen meedoen, zich ontwikkelen en ondersteuning krijgen waar dat nodig is.

Onderwijs en gelijke kansen

Op het gebied van onderwijs is voortgang geboekt in het vergroten van ontwikkelkansen voor kinderen en jongeren. Het aantal brede scholen en naschoolse activiteiten is toegenomen en pilots zoals voor-schoolse educatie-plus en de rijke schooldag zijn succesvol uitgevoerd. De samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente is verder verdiept en vormt een stevige basis voor de komende jaren.

Cultuur, sport en bewegen

De culturele infrastructuur is meegegroeid met de ontwikkeling van Alkmaar. Culturele instellingen hebben hun bereik vergroot en het aantal bezoekers en activiteiten is toegenomen, zowel in de stad als in de wijken en dorpen. Sport en bewegen blijven een belangrijke pijler onder gezondheid en sociale samenhang. De inzet van buurtsportcoaches en combifunctionarissen heeft geleid tot een breder bereik en hogere deelname.

Met het oog op de groei van de gemeente zijn er twee belangrijke besluiten genomen over sportcomplexen. Allereerst heeft de gemeenteraad voor de nieuwbouw van het sportcomplex Hoornse Vaart het programma van eisen en het bijbehorende budget vastgesteld, inclusief uitbreiding naar een 50 meterbad met 10 banen. De winnende inschrijver is inmiddels gestart met de ontwerpfasen en voorbereiding van de realisatie.

Ten tweede heeft de gemeenteraad in begin 2025 besloten om het Sportpaleis nieuw te bouwen en heeft zij hiervoor krediet beschikbaar gesteld. De aanbestedingsprocedure is gestart om tot realisatie van een multi-sportaccommodatie te komen met de huidige functionaliteiten, waaronder een wielervedbaan en een sportzaal.

Maatschappelijke ondersteuning en jeugd

Binnen de Wmo is gewerkt aan het versterken van zelfredzaamheid en eigen regie. Besluitvorming verloopt tijdig en inwoners worden ondersteund via een combinatie van algemene voorzieningen en maatwerk. Voor jeugd is de basis stevig gebleven: ondersteuning is laagdrempelig georganiseerd en waar nodig tijdig ingezet, in samenhang met onderwijs en wijkteams.

Inclusie en bestaanszekerheid

Binnen participatie en bestaanszekerheid is verdere vooruitgang geboekt. Meer inwoners zijn bereikt met instrumenten zoals de AlkmaarPas en ondersteund richting werk of maatschappelijke participatie. Op het gebied van diversiteit en inclusie is beleid zichtbaarder geworden in de praktijk, met extra aandacht voor sociale veiligheid en bewustwording.

Korte greep uit prestaties 2025

- De Alkmaarse onderwijsagenda is gereed.
- De samenwerking met de Gelijke Kansen Alliantie van het ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is vastgelegd in de Gelijke Kansen Agenda 2025.
- Cruyff Court is opgeleverd en ASM-veld aan Blanckerhofweg is aanbesteed
- Afgelopen jaar is de Simac Ladies Tour georganiseerd, International Judo Toernooi en het ITF Tennistoernooi
- De aanbesteding voor het Zwembad de Hoornse Vaart is afgerond en de winnende partij is gestart met het maken van het ontwerp.
- De aanbesteding voor het Sportpaleis is opgestart.

- Alkmaar ontving op 17 september 2025 opnieuw het predicaat Alkmaar Dementie Vriendelijk. Er is een convenant afgesloten tussen maatschappelijke organisaties, zij vormen een netwerk met als doel om mensen met dementie te ondersteunen bij zorg en het deel kunnen nemen aan de samenleving.
- Er is een basis gelegd voor het inrichten van zes wijkcontactpunten die in januari 2026 van start zijn gegaan.
- De ontwikkeling van de twee nieuwe dorpshuizen in Stompetoren en Schermerhorn is in gang gezet.
- Met een aanvullende subsidie vanuit het rijk is extra ingezet om de toegang tot respijtzorg voor inwoners te verbeteren.
- Er is een passender mobiliteitsaanbod voor inwoners: naast het Wmo-vervoer konden inwoners gebruik maken van vrijwilligersvervoer zoals de Max Mobiel, de 55 plus, de opbelbus de rolstoelbus.
- In 2025 zijn nieuwe afspraken gemaakt met woningbouwcorporatie over het aantal woningen dat zij beschikbaar stellen voor de woonzorgopgave.
- De organisatie van de huiskamers, de ontmoetingsplek voor jongeren, is gecentraliseerd. Daarnaast is de website van het digitaal jongerencentrum vernieuwd.
- In 2025 is gestart met de doorontwikkeling van de samenwerking tussen Zaffier en het Doorstroompunt.
- Voor de jongeren zijn er in 2025 Lifecoaches Psychische Kwetsbaarheid aangesteld.
- Ook in 2025 is de Alkmaar pas weer meer gebruikt dan het jaar ervoor.
- Het beleidskader diversiteit en inclusie is in 2025 unaniem aangenomen.
- Tijdens de Week van de Toegankelijkheid (6 t/m 12 oktober 2025) organiseerden we diverse activiteiten om bewustwording te vergroten en ontmoeting/verbinding te stimuleren.
- Het platform Ergens op de Regenboog is in samenwerking met de gemeenten BUCH, Dijk en Waard, Hollands Kroon en Schagen gelanceerd.

Programma 3 – Bedrijvigheid

Focus en inzet

Binnen het programma Bedrijvigheid is in 2025 gewerkt aan een sterker vestigingsklimaat. Ook hebben we ingezet op het behouden van ruimte voor bedrijvigheid. Daarnaast zijn toerisme en evenementen benut als economische dragers van de stad. Deze inzet past bij de rol van Alkmaar als economische kern binnen Noord-Holland Noord.

Ondernemersklimaat en profilering

De ondersteuning van ondernemers, gerichte citymarketing en de verdere professionalisering van evenementen hebben in 2025 bijgedragen aan een aantrekkelijk en herkenbaar ondernemersklimaat. De binnenstad, de dorpen en terugkerende evenementen vormen samen een stabiel fundament onder de lokale economie. Deze inzet draagt bij aan de aantrekkingskracht van Alkmaar voor ondernemers, bezoekers en inwoners.

Ruimte voor bedrijvigheid

Ook op het terrein van ruimte voor bedrijvigheid zijn stappen gezet. In transformatiegebieden langs het Alkmaars Kanaal en op Overstad wordt actief gestuurd op functiemenging van wonen en werken. Dit biedt ruimte voor nieuwe economische activiteiten en innovatieve bedrijvigheid. Tegelijkertijd wordt steeds duidelijker dat de beschikbare ruimte schaars is. Het zorgvuldig omgaan met deze ruimte blijft daarmee een belangrijk aandachtspunt.

Netcongestie en randvoorwaarden

Netcongestie is in 2025 een steeds bepalender randvoorwaarde geworden voor economische ontwikkeling. De gemeente heeft hierop ingezet door samenwerking met regionale en bovenregionale partners en door het stimuleren van innovatie en verduurzaming op bedrijventerreinen. Hoewel structurele

oplossingen grotendeels afhankelijk zijn van landelijke investeringen, is lokaal voortgang geboekt in samenwerking en bewustwording.

Regionale economie

De regionale samenwerking op het gebied van economie, arbeidsmarkt en innovatie is verder geïntensifieerd. Alkmaar vervult hierin een duidelijke centrumrol. Deze samenwerking draagt bij aan een veerkrachtige regionale economie, maar vraagt ook blijvende inzet van zowel bestuur als organisatie.

Korte greep uit prestaties 2025

- De raad heeft het Actieprogramma Economie Alkmaar 2040 unaniem vastgesteld.
- Met circa 200.000 bezoekers was de belangstelling voor onze kaasmarkt op vrijdagochtend en dinsdagavond wederom groot. Ondanks de twee uitgevallen avondkaasmarkten vanwege extreme hitte laat de dinsdagavondkaasmarkt een groei zien.
- We hebben actief bijgedragen aan Data Science Alkmaar, het platform voor innovatie waar bedrijfsleven, overheden en onderwijs uit NHN goed zicht krijgen op de kansen die big data en kunstmatige intelligentie bieden.
- Er zijn binnen de arbeidsmarkt regio Noord-Holland-Noord via het netwerk van RPAhn diverse projecten gestart en ook voortgezet om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, maar ook aanbod van onderwijstrajecten, te stimuleren.
- De samenwerking in de arbeidsmarktregio, via RPAhn en het Werkcentrum NHN, is verder bestendigd in het Samenwerkingsconvenant Samen sterker voor werk en ontwikkeling in NHN.
- Fietsenstalling De Afstap is gerealiseerd, inclusief een openbaar toilet, waarmee de binnenstad beter wordt gefaciliteerd voor fietsers en bezoekers.
- In 2025 is het Binnenstadsteam - een samenwerking tussen de Gemeente Alkmaar, Bolwerk en Hart van Noord-Holland e & partners – van start gegaan. Dit is een uitvloeisel van het Convenant Binnenstad Alkmaar dat in 2024 is gesloten.
- De lancering van het Verhaal van Alkmaar was op 10 november 2025. Verdere borging en activatie volgt in 2026.
- Naast bestaande producten, zoals visitalkmaar.com, kaasmarkt.nl en routes, De regioplattgrond is meertalig gemaakt in 2025.

Programma 4 – Leefbaarheid

Samenhangende opgaven

In 2025 is binnen het programma Leefbaarheid voortgang geboekt op onderdelen als veiligheid, bereikbaarheid, wonen en ruimtelijke ontwikkeling. Door de groei van de gemeente hangen deze thema's steeds sterker met elkaar samen. Dit vraagt om integrale afwegingen en samenhangende keuzes.

Veiligheid en handhaving

Op het gebied van veiligheid is ingezet op zichtbaarheid en vindbaarheid van handhaving en toezicht, evenals op de modernisering van de cameratoezichtcentrale. De uitbreiding van het handhavingsteam is gerealiseerd en draagt bij aan het veiligheidsgevoel in wijken en buurten. De inzet laat zien dat Alkmaar inspeelt op actuele maatschappelijke vraagstukken en signalen uit de stad.

Bereikbaarheid en mobiliteit

De bereikbaarheid van Alkmaar staat onder druk. In 2025 zijn belangrijke voorbereidingen getroffen door te werken aan beleidskaders, de uitwerking van de stedelijke mobiliteitsvisie en intensieve regionale afstemming. Hiermee is een stevige basis gelegd voor toekomstige infrastructurele investeringen die nodig zijn om de groei van de stad te blijven faciliteren.

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling

De Woonvisie Alkmaar 2040 is vastgesteld met hoge ambities voor korte en lange termijn. De woningbouwopgave is voortgezet conform de Woonvisie. Voortgang is geboekt in planvorming en gebiedsontwikkelingen, waarmee Alkmaar bijdraagt aan de regionale en landelijke woningbouwopgave. Instrumentarium uit de Woonvisie is toegepast in Overdie (inzet Wet voorkeursrecht gemeenten). Tegelijkertijd blijft de druk op betaalbare woningen en huisvesting voor aandachtsgroepen groot. De inzet om wonen en zorg beter te verbinden is zichtbaar gestart en vraagt verdere doorontwikkeling.

Openbare ruimte

Ook de kwaliteit van de openbare ruimte is in 2025 versterkt, onder meer door onderhoud en herinrichting. De samenloop van projecten, stijgende kosten en beperkte uitvoeringscapaciteit vraagt om realistische planning, maar doet geen afbreuk aan de ingezette kwaliteitsverbetering.

Parkeren

Voor parkeergarage Kanaalschiereiland heeft de raad besloten een extra parkeerdek te bouwen met een liftvoorziening en groene gevel. Voor parkeergarage Karperton is een opdracht verstrekt om te onderzoeken welke variant er moet komen.

Korte greep uit prestaties 2025

- Door extra capaciteit nam het aantal waarnemingen door team handhaving & toezicht met 35% toe en het aantal proces-verbalen met 65%. Extra capaciteit, frequentere surveillance en aanvullende bevoegdheden (verkeer) liggen hieraan ten grondslag.
- De inzet van de handhavingspost in Alkmaar Noord is structureel gemaakt.
- Extra capaciteit en middelen zijn ingezet om de overlast in Spoorbuurt en omstreken aan te pakken. De inzet van pleinstewards, cameratoezicht en alcoholverbod heeft bijgedragen aan een vermindering van overlast; tegelijkertijd zien we dat de overlast niet weg is en integrale inzet vanuit zorg en veiligheid structureel nodig is.
- Belangrijke stappen zijn gezet in fietsveiligheid en doorstroming: realisatie fietsstraat Prinses Julianalaan, afronding voorbereiding fietsstraat Westerweg en vaststelling definitief ontwerp Bergerhoutrotonde.
- In oktober 2025 is het Actieplan Alkmaar Fietst Dooren het Actieplan Verkeersveiligheid vastgesteld.
- De veerdienst Bierkade-Eilandswal is per 1 januari overgedragen aan Stadswerk072.
- De portefeuilleuroutekaart voor het gemeentelijk vastgoed is in 2025 vastgesteld.
- De vernieuwbouw van de Nicolaas Beets 1-2 is aanbesteed.
- In 2025 is de propositie Alkmaar Grootschalig woningbouwlocatie opgesteld.
- In 2025 is het onderzoek naar de doorstroming van de kruispunten N9 westring opgeleverd. Hiermee is invulling gegeven aan de MIRT afspraken uit 2024.
- De scanauto, bedoeld als handhavingsmiddel voor fiscaal parkeren van kortparkeerders is het gehele jaar ingezet wat resulteerde in een hogere betalingsgraad.
- In 2025 zijn 179 woningen opgeleverd (Jaagpad-Oost).
- Projecten De Staalmeester, Poort van Oudorp, Leko en Dok6 (Oudorp) zijn procedureel afgerond; uitwerking loopt en moet in 2026 leiden tot start bouw (totaal ca. 900 woningen).
- Plan Pendorp (Viaanse Molen) is gestart met de verkoop van woningen.
- In 2025 hebben we de status 'grootschalige woningbouwlocatie' verworven; hiermee kunnen we, met steun van het Rijk, de woningbouw versnellen via kennisinzet en financiële ondersteuning.
- De gemeenteraad heeft de ontwikkelkaders voor de gebiedsontwikkelingen Oudorp, Overdie, Overstad en Viaanse Molen vastgesteld.
- Een ambitieuze woonvisie is vastgesteld.
- Het ruimtelijk instrumentarium (Wvg) is ingezet in Overdie.

Programma 5 – Duurzaamheid

Kader en ambitie

De Agenda Duurzaam Alkmaar vormt het inhoudelijke kader voor de duurzaamheidsambities van de gemeente. Binnen het programma Duurzaamheid zijn in 2025 op alle hoofdthema's stappen gezet, waarmee Alkmaar verdere invulling geeft aan de koers richting een duurzame en toekomstbestendige gemeente.

Energietransitie

Op het gebied van energietransitie is gewerkt aan energiebesparing, ondersteuning van inwoners en bedrijven en de voorbereiding op aardgasvrij wonen. Deze inzet is in uitvoering en heeft geleid tot concrete resultaten. Tegelijkertijd vraagt het verduurzamingsproces om zorgvuldige communicatie met bewoners en actieve betrokkenheid van uitvoeringspartners, zowel tijdens de uitvoering als in de nazorg.

Afhankelijkheden en netcongestie

Waar veel verduurzamingsmaatregelen binnen de invloedssfeer van de gemeente liggen, geldt dit nadrukkelijk niet voor netcongestie. De gemeente heeft actief deelgenomen aan bestuurlijke overlegstructuren, maar is voor structurele oplossingen afhankelijk van nationale besluitvorming en investeringen in landelijke en regionale infrastructuur.

Klimaatadaptatie en vergroening

Klimaatadaptatie en vergroening van de openbare ruimte zijn in 2025 verder verankerd in de uitvoering. Door groen- en watermaatregelen te koppelen aan andere ruimtelijke opgaven wordt duurzaamheid steeds meer onderdeel van regulier beleid en beheer. Dit draagt bij aan de samenhang en toekomstbestendigheid van de openbare ruimte.

Gemeentelijk vastgoed

De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is opgestart en ontwikkelt zich als een meerjarige opgave. In 2025 zijn de eerste stappen gezet om inzicht te krijgen in investeringsbehoefte, fasering en prioriteiten voor de komende jaren.

Korte greep uit prestaties 2025

- Om wateroverlast te voorkomen is in de openbare ruimte 1.212 m² waterdoorlatende verharding en 3.100 m³ waterberging met de waterbergingskelder Oudorp gerealiseerd.
- Op particulier terrein is 579m² blauw/groene daken gerealiseerd en is 16m² afgekoppeld.
- Ter voorkoming van hittestress te voorkomen zijn in de openbare ruimte 988 bomen geplant. Op particulier terrein waren het 2.045 bomen, 890,5 m² biodiverser en is 850m² vergroend. Deel van deze vergroening is gezamenlijk met Woonwaard in een wijkaanpak uitgevoerd.
- Ter versterking van de biodiversiteit is 7.500m² vergroend en is 690m² bijenlinten, 2.887m² bloemrijk gras en 300m natuurvriendelijke oever aangelegd. Op 38 basisscholen hebben 4.480 leerlingen natuurlessen gevolgd. En 95 adviesgesprekken om bewoners te ondersteunen bij groene buurtideeën zijn gevoerd.
- In 2025 zijn 46 laadpalen geplaatst.
- In 2025 is het actieplan Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkoop (MVOI) besloten.
- Het Dierenwelzijnsbeleid gemeente Alkmaar 2025-2030 is in 2025 vastgesteld.
- De gemeentelijke kinderboerderij stadsboerderij de Hout, is aangesloten bij het keurmerk Diervriendelijke kinderboerderijen.

Programma 6 – Financiën

Uitgangspunt van ons financieel beleid is om een financieel gezonde gemeente te zijn, waarbij de lasten voor inwoners en bedrijven laag blijven. Dit hebben wij gerealiseerd door een beperkte generieke stijging van de tarieven toe te passen, waarbij het uitgangspunt was dat de OZB slechts met de reguliere inflatie stijgt en alle overige tarieven kostendekkend zijn. Uit onderzoek door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) blijkt dat Alkmaar één van de gemeenten is met de laagste lokale lasten van de grote steden.

Wij sluiten 2025 af met een positief rekeningresultaat van € 4,4 miljoen. Het is goed om daarbij te vermelden dat de structurele lasten en baten daarbij in evenwicht zijn en de netto schuldquote op orde.

Korte greep uit prestaties 2025

- In 2025 is het nieuwe financieel systeem in gebruik genomen en is een nieuw systeem geïmplementeerd voor verbetering van het werkproces verstrekte subsidies.
- De begroting hebben we met ingang van 2025 opgedeeld in een deel A en deel B, waarbij deel A meer transparante en toegankelijke informatie geeft en deel B de verplichte onderdelen bevat. Ook hebben we een start gemaakt met het beschikbaar maken van een tool voor een digitale begroting.

Financiële hoofdlijnen

Samenvatting

Het rekeningresultaat 2025 is als volgt opgebouwd over de programma's van de begroting:

Bedragen x € 1.000

Beleidsprogramma's - = lasten/nadeel + = baten/voordeel	Rekening 2024	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Begroting -/- rekening 2025	
1 Inwoners en bestuur	-9.672	-10.637	-11.112	-474	N
2 Vitaliteit	-210.649	-235.290	-227.828	7.462	V
3 Bedrijvigheid	-5.819	-8.211	-7.373	839	V
4 Leefbaarheid	-59.720	-63.703	-62.047	1.656	V
5 Duurzaamheid	-15.819	-22.623	-21.798	825	V
Totaal baten - lasten	-301.679	-340.465	-330.158	10.307	V
Overzicht Overhead	-32.211	-29.563	-32.347	-2.784	N
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	331.550	358.504	361.426	2.923	V
Onvoorzien	-	-50	-	50	V
Heffing vennootschapsbelasting (VPB)	-83	50	293	243	V
Saldo van baten en lasten	-2.423	-11.524	-785	10.739	V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	11.737	11.524	5.141	-6.384	N
Gerealiseerd Resultaat	9.314	-0	4.355	4.355	V

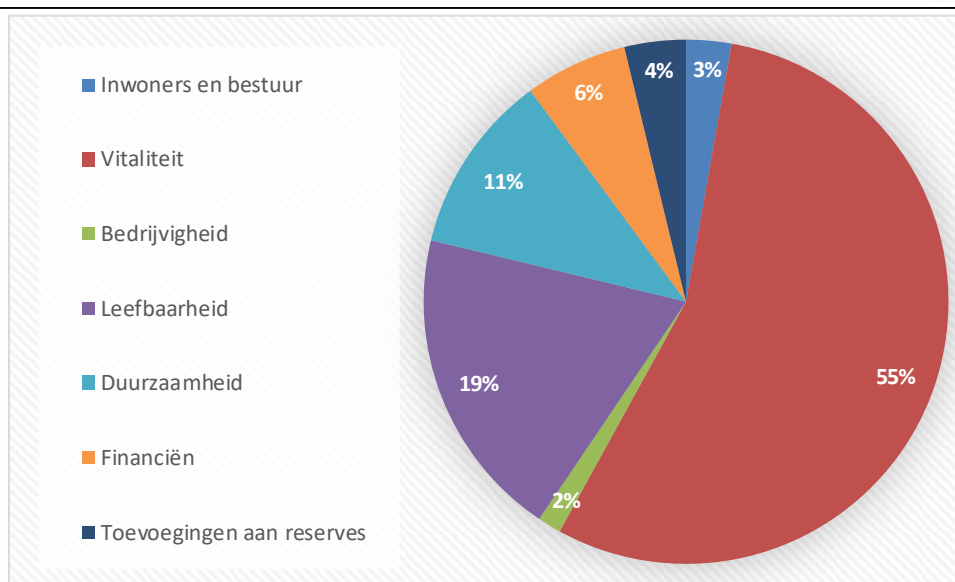
Lasten:

De lasten van de gemeente bedragen in 2025 € 567 miljoen. De lasten zijn verdeeld over zes programma's en toevoegingen aan reserves:

- Het programma Vitaliteit heeft met € 313 miljoen (55%) het grootste aandeel in de lasten. Hierin zijn onder andere de kosten opgenomen voor belangrijke thema's als 'Iedereen doet mee', jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, cultuur, sport en onderwijs.
- Het programma Leefbaarheid volgt daarna met € 109 miljoen (19%). Dit bestaat uit de lasten voor ruimtelijke ontwikkeling, wonen, bereikbaarheid, parkeren, veiligheid en Alkmaars Kanaal.
- De programma's Duurzaamheid, Bedrijvigheid, Inwoner en bestuur, en Financiën zijn samen goed voor 22% van de lasten in 2025.
- Reserves: 4% van alle lasten zijn toevoegingen aan reserves voor en zijn daarmee lasten voor de begroting.

Lasten

€ 567 miljoen

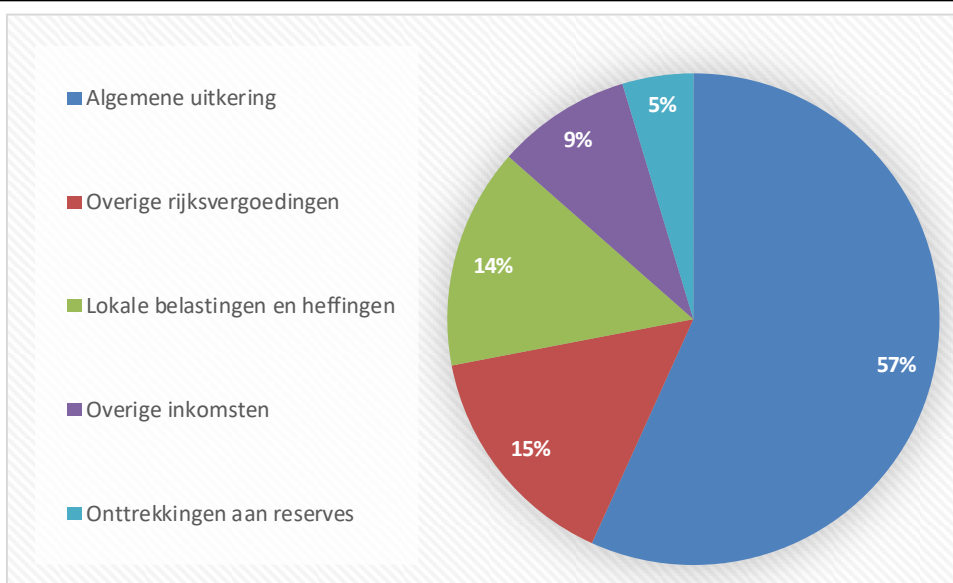
Baten

De gemeente heeft ruim € 571 miljoen aan baten ontvangen in 2025. De belangrijkste inkomstenbronnen is de algemene uitkering uit het gemeentefonds van de rijksoverheid. De overige inkomsten bestaan globaal uit:

- Overige rijksvergoedingen, voornamelijk specifieke uitkeringen die aan bepaalde taken moeten worden besteed.
- Lokale heffingen en belastingen, zoals OZB, riool- en afvalstoffenheffing, parkeeropbrengsten en leges.
- Overige inkomsten: dit zijn inkomsten uit bezit zoals erfpacht, dividend en grondopbrengsten door verkopen en bijdragen van andere overheden.
- Onttrekkingen aan reserves als dekking voor diverse lasten. Deze onttrekkingen zijn ook baten voor de begroting.

Baten

€ 571 miljoen

Rekeningresultaat

De belangrijkste afwijkingen van de begroting 2025 die bepalend zijn voor het rekening resultaat zijn hieronder benoemd. Afwijkingen tussen de begroting en jaarrekening op lasten en baten die elkaar zo goed als opheffen of die (netto) groter zijn dan € 0,5 miljoen, zijn in dit overzicht opgenomen.

Nr.	Programma - Thema	Bedragen x € 1.000	
		Begrotingswijzigingen t/m Burap II 2025	-0 N
1.	2.4	Maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen en Vrouwenopvang	3.160 V
2.	6.1	Dubbel gebruik ICT systemen	2.098 N
3.	6.2	Decembercirculaire gemeentefonds	1.336 V
4.	4.3	Lagere netto opbrengst van verkoop van eigendommen	1.213 N
5.	6.2	Belastingopbrengsten	1.213 V
6.	4.3	Lagere opbrengst bouwleges	1.006 N
7.	6.2	Meer dividend Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.	569 V
		Overige verschillen kleiner dan € 0,5 miljoen	2.394 V
		Totaal rekening resultaat 2025	4.355 V

Toelichting:

Maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen en Vrouwenopvang (centrumtaken, regionaal budget):
Het gebruik van Beschermd Wonen (BW) is afgenomen. Dat is vooral een gevolg van het aantal mensen dat uitstroomde naar zelfstandigheid, een lichtere vorm van Wmo begeleiding of een Wlz indicatie. Vanuit de gemeente is hier meer op gestuurd.

De kosten voor MO, BW en VO waren lager dan begroot door het uitblijven van BW - indicaties. In totaal gaat het om circa 20 minder BW-indicaties dan verwacht. (kosten per indicatie € 90.000). De BW-indicaties bleven uit om de volgende redenen:

- Een deel van de inwoners die bij de voorziening Huis en Haard woont kreeg een indicatie voor Wet langdurige zorg (Wlz) in plaats van Beschermd Wonen vanuit de Wmo.
- Bij de herindicatie van BW-indicaties gefinancierd met een Persoons Gebonden Budget (PGB) bleek dat BW niet de meest passende voorziening was en uitgestroomd uit beschermd wonen naar met name naar transferwoningen met reguliere begeleiding van omliggende gemeenten. Dat leidde tot een afname van het aantal indicaties.
- Er startte een locatie voor begeleid wonen voor jongvolwassenen, op basis van beschermd thuis en ambulante begeleiding, die voorheen een BW-indicatie zouden krijgen.
- Een deel van plekken voor Beschermd Wonen (waar het volgen van GGZ-behandeling een voorwaarde is) werd niet benut door wachtlijsten voor behandeling.

Voor Maatschappelijke Opvang (MO) bleven de volgende extra voorziene kosten uit:

- Kosten Winterkouderegeling grotendeels pas in 2026 van kracht dus vallen de kosten in 2026.
- Er zijn afspraken gemaakt over het indienen van facturen ten behoeve van geleverde zorg. In 2024 werd daar nog een bedrag van € 200.000 aan betaald, maar in 2025 werden indicaties voor begeleiding ingezet.
- Door de toename van het aantal inwoners dat dakloos is (Bolwerk en Spoorbuurt), is in 2025 ingezet op een beweging naar nieuwe woonzorgvormen zoals Skaeve Huse. De realisatie hiervan vond (nog) niet plaats.

Dubbel gebruik ICT systemen

De lasten voor contracten zijn hoger gebleven door langer (dubbel) gebruik van systemen in 2025 in verband met doorlopende implementaties.

Decembercirculaire gemeentefonds

Meer baten uit de decembercirculaire van het Gemeentefonds, met name extra incidentele uitkeringen, waarvan € 1,1 miljoen voor het faciliteitenbesluit opvangcentra asielzoekers welke is ingezet voor de gemaakte kosten van project Robonsbosweg. In totaal is dit jaar voor € 9,0 miljoen aan verschillende toekenningen van het Rijk ontvangen voor project Robonsbosweg, waarvan € 4,4 miljoen verantwoord in de jaarrekening. Daar zijn kosten voor gemaakt. Het restant wordt besteed in de jaren 2026 tot en met 2028.

Lagere netto opbrengst van verkoop van eigendommen

De belangrijkste oorzaak is dat de verkoop van Victory Veste doorschuift naar 2026 in verband met een opgelopen vertraging in de afgifte van de omgevingsvergunning. Daarnaast is een verkoopopbrengst van een perceel in de Boekelermeer in de begroting meegenomen als onderdeel van de verkoopopbrengsten bij vastgoed. Deze verkoop is wel gerealiseerd, maar de baten maken deel uit van de grondexploitatie Boekelermeer. De baten en lasten van een grondexploitatie worden via de balans verrekend. Tot slot zijn inkomsten uit de verhuur lager door wegvallen huurinkomsten Letterbak vanwege herontwikkeling.

Belastingopbrengsten

De inkomsten uit de onroerende zaakbelasting niet-woningen zijn hoger dan de naar boven bijgestelde begroting, op basis van de laatst afgegeven prognose voor de 2e Bestuursrapportage. Onder andere de areaal-uitbreiding is groter dan verwacht.

De precario inkomsten zijn aanzienlijk hoger dan begroot omdat het aantal aanvragen veel hoger is dan waar we rekening mee hebben gehouden in de begroting, met name precario over het plaatsen van objecten in de openbare ruimte.

De inkomsten uit de toeristenbelasting zijn hoger dan de naar boven bijgestelde begroting. Het aantal overnachtingen, en daarmee de inkomsten, ligt structureel hoger dan waar we in onze begroting rekening mee houden.

Lagere opbrengst bouwleges

De inkomsten bouwleges zijn lager dan begroot. De opbrengsten fluctueren per jaar afhankelijk van de verleende omgevingsvergunningen, waarbij met name het realiseren van bouwleges uit grote projecten bepalend zijn of het begroot bedrag gehaald wordt. Voor een groot bouwproject is de vergunningverlening net de jaargrens gepasseerd en vallen deze relatief hoge legesinkomsten in het jaar 2026.

Meer dividend Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.

Er is meer dividend ontvangen dan begroot door een hogere winst van Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV. De hogere winst wordt veroorzaakt door een boekhoudkundige stelselwijziging met betrekking tot het groot onderhoud bij de Vastgoed BV. Het groot onderhoud wordt voortaan als investeringskrediet geactiveerd en de kosten zijn hierdoor de eerste jaren lager.